

IF-Sophia

Revista eletrônica de investigação filosófica, científica e tecnológica

EDITORIAL

Poesia e Física na Hélade Arcaica: as origens da Filosofia

Por: José Provetti Junior¹

jose.provetti@ifpr.edu.br

O tema desse trimestre, na Revista IF-Sophia é de extrema significação para a Filosofia, Ciência e Tecnologia contemporâneos.

---

1 É Mestre em Filosofia Moderna e Contemporânea pela Universidade Estadual do Oeste do Paraná - UNIOESTE, é Mestre em Cognição e Linguagem pela Universidade Estadual do Norte-Fluminense professor Darcy Ribeiro - UENF, é Especialista em História, Arte e Cultura pela Universidade Estadual de Ponta Grossa - UEPG, é Especialista em Saúde para alunos e professores dos Ensinos Fundamental e Médio pela Universidade Federal do Paraná - UFPR, é Graduado e Licenciado em Filosofia pela Universidade do Estado do Rio de Janeiro - UERJ. É servidor público federal, docente EBTT de Filosofia, lotado no campus do Instituto Federal de Educação, Ciência e Tecnologia do Paraná - IFPR, na cidade de Assis Chateaubriand/ PR, em que é Diretor Geral. Atua como docente de Filosofia nos cursos Técnicos Integrados de Informática e Eletromecânica. Atua como docente das disciplinas de Educação Especial e Didática Geral no curso de Licenciatura em Ciências Biológicas. É docente, pesquisador e Coordenador Geral do Grupo de pesquisa Filosofia, Ciência e Tecnologia - IFPR - Assis Chateaubriand. É pesquisador e docente do Núcleo de Estudos da Antiguidade - NEA - UERJ. É pesquisador no Núcleo de Estudos em Formação Docente - IFPR - Goioerê e Pesquisador-estudante do Grupo de estudos sobre Lógica, Epistemologia e Filosofia da Linguagem - UNIOESTE - Toledo. É filiado à Associação Nacional de Pós-graduação em Filosofia - ANPOF, é membro da Sociedade Brasileira de Estudos Clássicos - SBEC, é autor do livro "A alma na Hélade: a origem da subjetividade no Ocidente" (2011), "O dualismo em Platão" (2014), "de artigos em periódicos nacionais, parecerista das revistas "Espaço Acadêmico", "Acta Scientiarum - Ciências Humanas e Sociais" da UEM/ PR, participa da Equipe Editorial da Revista Contemporânea de Educação da UFRJ/ RJ e da Revista IF-Sophia: revista eletrônica de investigações filosófica, científica e tecnológicas" do Grupo de pesquisas Filosofia, Ciência e Tecnologias - IFPR.

IΦ-Sophia

Revista eletrônica de investigação filosófica, científica e tecnológica

Essa importância se dá por se tratar das bases culturais da origem da razão, enquanto modo discursivo e enquanto novo procedimento de lidar com o mundo e seus fenômenos.

É estranho relacionar, em nossos dias, a ideia de "poesia" e de "física", e sobretudo enquanto origem da Filosofia.

Tal estranheza se dá devido a uma série de rupturas histórico-culturais que se processaram na civilização Ocidental, decorrentes, em especial, da entrada em cena da cultura judaico-cristã e muçulmana, com a sua concepção de "homem" e de "natureza".

Somado a isso a questão da distinção entre razão e persuasão instauraram erros interpretativos graves na História da Filosofia, da Ciência e da Tecnologia, de tal maneira que reconstituir os condicionantes dessas rupturas e os desvios que lhes foram consequentes significa revisar aspectos procedurais e interpretativos essenciais ao exercício hodierno da Filosofia, da Ciência e da Tecnologia.

Em especial, tal importância se mostra pertinente, na medida em que se restaura o papel do mito como a outra face da razão e demonstra o quanto a razão, a ciência e a tecnologia estão integradas nas estruturas intrínsecas da civilização Ocidental, em seu processo constante de construção e refundação.

IF-Sophia

Revista eletrônica de investigação filosófica, científica e tecnológica

De tal maneira é a importância da temática ora tratada na *IF-Sophia*, que nos permite afirmar desassombradamente, que na Hélade Arcaica, Física e Poesia são duas faces de uma mesma moeda. Vivência através da qual o homem grego antigo possibilitou e instaurou os primórdios da Filosofia.

Nessa edição, em cumprimento ao Estatuto operacional do Grupo de pesquisas Filosofia, Ciência e Tecnologia – IFPR, iniciamos a participação ativa de autores estudantes do Ensino Médio Técnico Integrado, como experiência de iniciação científica e tecnológica, por meio da disciplina de Filosofia.

O Grupo de pesquisas crê que a formação científica se dá pela inserção construtiva e interativa entre ensino, pesquisa, extensão e inovação, formando os estudantes para o pleno exercício da cidadania e da autonomia, tal qual era o ideal dos antigos helênicos.

Desejo a todos uma excelente leitura e reflexões para seus estudos!

IF-Sophia

Revista eletrônica de investigação filosófica, científica e tecnológica

Eldonejo

Poezio kaj Fiziko ĉe Arkaika Grekio : la originoj de Filozofio

Por: José Provetti Junior²

jose.provetti@ifpr.edu.br

La temo de tiu kvartalo, en la IF-Sophia Revuo estas de plejebla signifo al Filozofio, Scienco kaj nuntempa

---

2. Estas Majstro en Moderna kaj Nuntempa Filozofio de la Ŝtata Universitato de Okcidenta de Paranao - UNIOESTE, estas Majstro en Ekkoneco kaj Lingveco en Ŝtata Universitato de Norda Fluminense Profesoro Darcy Ribeiro - UENF, estas Sperto en Historio, Arto kaj Kulturo de la Ŝtata Universitato de Ponta Grossa - UEPG, estas Sperto en Sano por Studentoj kaj Instruistoj de la Elementa kaj Mezuma Instruado por Federala Universitato de Paraná - UFPR, estas Diplomiĝinto kaj Gradeco en Filozofio de la Ŝtata Universitato de Rio de Janeiro - UERJ. Li estas federala publika Servanto, instruisto EBTT de Filozofio, amasiĝis sur la kampuso de la Federacia Instituto de Edukado, Scienco kaj Teknologio Paraná - IFPR, en la urbo de Assis Chateaubriand/ PR kaj ankaŭ li estas la Ĝenerala Direktoro de Instituto. Li laboras kiel profesoro de Filozofio en Integrita Teknikaj kursoj de Komputilo kaj Elektramekaniko. Li agas kiel profesoro de la disciplinoj de Speciala Edukado kaj Ĝenerala Instruado en la paso de Biologiaj Sciencoj Gradueco. Estas profesoro, esploristo kaj Ĝenerala Kunordiganto de Filozofia, Scienca kaj Teknologia Grupo - IFPR - Assis Chateaubriand. Estas esploristo kaj instruisto de la Antikva Studoj Nukleo - NEA - UERJ. Estas esploristo en la Centro por Esplorado sur Majstro Trejnado - IFPR - Goioerê kaj studenta-Esploristo de Studas Grupo de Logiko, Sciteorio kaj Filozofio de la Lingveco - UNIOESTE - Toledo. Li estas filiigita al la Nacia Asocio de Diplomitaj en Filozofio - ANPOF, membro de la Brazila Societo de Klasika Studoj - SBEC, estas aŭtoro de "La animo en Helas: la origino de la subjektivece en la Okcidento" (2011), "La platona dualismo" (2014), "La grekaj originoj de popperia raciismo" (2016), "Filozofio en mezlernejo: malgranda apologion de instruado" (2016), artikoloj en naciaj gazetoj, arbitraciisto de la revuoj "Akademia Areo", "Acta Scientiarum - Homaj kaj Sociaj Sciencoj" de la EMU/ PR, parto de la Redakcia Estraro de Nuntempa Eduko revuo de UFRJ/ RJ kaj la revuo IF-Sophia: elektronika revuo de filozofia esploro, scienco kaj teknologio" la Esplorgrupo Filozofio, scienco kaj teknologio - IFPR.

IΦ-Sophia

Revista eletrônica de investigação filosófica, científica e tecnológica

Tecnologio.

La graveco estas donita ĉar ĝi estas la kultura bazo de la proporcio levas, dum parolada maniero kaj kiel nova proceduro trakti la mondo kaj ĝiaj fenomenoj.

Estas stranga diri, en niaj tagoj, la ideo de "poezio" kaj "fizika", precipe ĉar la origino de filozofio.

Tiu strangeco estas pro kelkaj historiaj kaj kulturaj rompiĝoj kiuj procesis en Okcidenta civilizo, ekestanta en aparta de la sceno en eniro de la judkristana kulturo kaj islamaj, kun lia koncepto de "viro" kaj "naturo".

Aldonita al la demando de la distingo inter kialo kaj persvado starigis seriozajn interpretativa eraroj en la Historio de Filozofio, Scienco kaj Teknologio, kaj rekonstrui la kondiĉoj de tiuj ĉesigoj kaj amuzoj al ĝi rezultanta per revizii proceduraj kaj interpretativaj aspektoj havenda hodiaŭa ekzerco de Filozofio, Scienco kaj Teknologio.

Aparte, tia graveco estas montrita gravaj, en kiuj ĝi restarigas la mito rolo kiel la alia multekosta de la racio kaj montras kiel rezoni, scienco kaj teknologio estas integritaj en la apriora strukturoj de Okcidenta civilizo, en lia konstanta procezo konstruo kaj rekonstruo.

Speciale, tia graveco estas montrita rilate, en kiuj ĝi restarigas la mito rolo kiel la alia multekosta de la racio kaj montras kiel racio, scienco kaj teknologio estas integritaj en la apriora strukturoj de Okcidenta civilizo,

IF-Sophia

Revista eletrônica de investigação filosófica, científica e tecnológica

en ĝia konstanta procezo de konstruo kaj rekonstruo.

Tia estas la graveco de la temo tiuj ĉi en *IF-Sophia*, kiu permesas nin deklari aŭdace ke en Arkaika Grekio, Fiziko kaj poezio estas du flankoj de la sama monero. Sperto tra kiu la antikvaj greka viro permesis kaj establis la komencojn de filozofio.

En tiu eldono, en plenumo kun la Mastruma Reguloj de Filozofio, Scienco kaj Teknologio Splorgrupo - IFPR, ni komencis la aktivan partoprenon de aŭtoroj gimnazianoj Integrita Teknika kursoj, scienca kaj teknologia kiel unueca sperto, tra la de disciplino de Filozofio.

La Esplorgrupo kredas ke scienca trejnado estas donita per la konstrua kaj interagaj integriĝo de instruado, esploro, etendo kaj novigo, formante studentoj por la plena ekzerco de civitaneco kaj aŭtonomeco, kiel estis la idealo de la antikvaj grekoj.

Mi deziras al vi ĉion bonegan legado kaj interkonsiliĝoj por viaj studoj!